

Bestuursdienst

Telefoon (050) 367 8442/ Erwin Vening
Onderwerp Programma Terreinwinst 2011-2014

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

De leden van de raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

In uw antwoord
graag datum en
kenmerk vermelden

Wij zijn met het
openbaar vervoer
bereikbaar,
buslijnen
1, 2, 3, 5, 6, 11, 13, 16

Datum **2 5 FEB 2011**

Bijlage(n) div.

Ons RO 11.2523268

Informatie over
vertrektijden krijgt u
via telefoon 0900-92 92

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij bieden wij u het Programma Terreinwinst 2011-2014 aan, getiteld 'samenwerken aan een goed ondernemingsklimaat'. In bijgevoegde nota wordt kort teruggeblikt op de afgelopen periode en worden de hoofdlijnen voor het programma voor de komende jaren neergezet. In het jaarplan Terreinwinst 2011 wordt het programma vertaald naar concrete acties voor het komende jaar. Het kader voor het nieuwe programma is reeds opgenomen in het economische meerjarenprogramma G-kracht dat uw raad in november 2009 heeft vastgesteld. Daarin is aangegeven dat we verder gaan met het ingezette beleid omtrent de bedrijventerreinen en dat het concept Terreinwinst verder uitgerold zal worden.

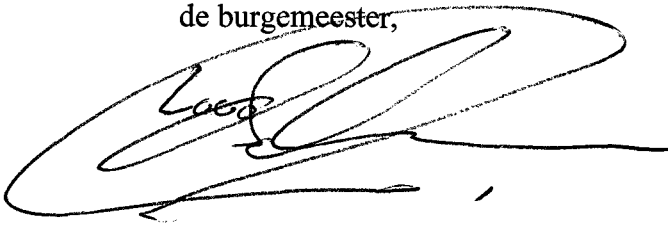
Terreinwinst heeft de afgelopen jaren veel bereikt en er is veel enthousiasme over het project. Ook in het afgelopen jaar zijn diverse resultaten bereikt met de tot stand koming van het Fonds Ondernemend Groningen als hoogtepunt. Het besluit hierover heeft u in november vorig jaar genomen. De instelling van het Fonds biedt nieuwe kansen om de samenwerking in Groningen sterk te verbeteren en brengt een nieuwe dynamiek in de werkwijze en aanpak van Terreinwinst. In het programma Terreinwinst 2011-2014 hebben we de komst van dit fonds aangegrepen om nieuwe accenten te zetten in de aanpak voor het versterken van het ondernemingsklimaat op de werklocaties in Groningen. Daarnaast zorgen uiteraard ook ons nieuwe collegeprogramma en bijvoorbeeld de huidige economische dynamiek voor een koerswijziging in het programma.

Doelstelling van Terreinwinst is het creëren van een duurzaam ondernemingsklimaat op de werklocaties. Door in te zetten op de kwaliteit van de werklocaties en de samenwerking met het georganiseerde bedrijfsleven willen we werken aan een economisch sterke stad.

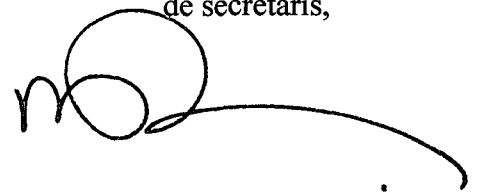
In samenwerking willen we nieuwe initiatieven en projecten opzetten die bijdragen aan een blijvend hoge kwaliteit van onze werklocaties en daarmee aan de werkgelegenheidsdoelstelling van ons economische beleid zoals vastgelegd in G-Kracht. Het nieuwe programma Terreinwinst is in samenwerking met de bedrijvenverenigingen tot stand gekomen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

TERREINWINST: SAMEN VOOR EEN GOED ONDERNEMINGSKLIMAAT

Programma Terreinwinst 2011 - 2014

Inleiding

Terreinwinst is een programma dat in 2002 van start is gegaan in de stad Groningen. Doel van Terreinwinst was en is de kwaliteitsverbetering van de bedrijventerreinen. Het programma heeft in de loop der jaren veel bereikt, geniet veel bekendheid in Groningen en kan als succesvol worden aangemerkt. In deze nota wordt kort teruggeblikt op de afgelopen periode en worden de hoofdlijnen van het programma voor de komende jaren neergezet. Het kader hiervoor is in het economische meerjarenprogramma G-kracht reeds vastgelegd. Daarin is aangegeven dat we verder gaan met het ingezette beleid omtrent de bedrijventerreinen en dat het concept Terreinwinst verder uitgerold zal worden.

In het programma Terreinwinst 2011-2014 willen we met dezelfde inzet en integrale aanpak een hernieuwde bijdrage leveren aan de kwaliteit van de bedrijventerreinen en werklocaties in Groningen. Uiteraard zorgt een nieuwe periode voor een vernieuwde en actuele blik op het programma en leiden ontwikkelingen en perspectieven tot een koerswijziging. Naast de huidige economische dynamiek zorgen met name het nieuwe collegeprogramma en de realisatie van het Fonds Ondernemend Groningen voor de belangrijkste wijzigingen in het programma.

Doel en achtergrond Terreinwinst

Bedrijventerreinen en kantorenlocaties beslaan een groot deel van de oppervlakte van gemeente Groningen en vormen een belangrijke factor in de economische ontwikkeling. Meer dan de helft van het aantal arbeidsplaatsen bevindt zich op een van de werklocaties (ruim 2500 bedrijven en bijna 70.000 arbeidsplaatsen). Het doel van Terreinwinst is het realiseren van een concurrerende omgeving om te ondernemen, het streven naar behoud en uitbreiding van arbeidsplaatsen en dat alles in een duurzame werk- en leefomgeving. Binnen Terreinwinst wordt gestreefd naar kwaliteitsverbetering van bestaande c.q. verouderde terreinen en kwaliteitsbehoud van gerevitaliseerde en nieuwe werklocaties. Daarbij is samenwerking een belangrijk sleutelwoord. Samenwerking tussen ondernemers onderling en met de gemeente.

Terugblik Terreinwinst 2007-2010

We kunnen stellen dat met Terreinwinst ook in de afgelopen paar jaar veel is bereikt. In nauwe samenwerking met het bedrijfsleven zijn tal van projecten opgezet en uitgevoerd. De revitalisering van het gebied Winschoterdiep/Eemskanaal is goed op gang gekomen en de eerste resultaten zijn zichtbaar. Samen met de onderwijsinstellingen is het Ondernemerstrefpunt opgezet, wat inmiddels een succesvol en zelfstandig project is geworden. Verder is de samenwerking met en tussen het bedrijfsleven verder verbeterd. Voorbeeld hiervan is de oprichting van de Vereniging Bedrijven Groningen West (VBGW) in 2009, waarin de bedrijvenverenigingen aan de westkant van de stad zijn opgegaan. Hiermee hebben we nu een stadsbreed netwerk van bedrijvenverenigingen, die samen met de Groningen City Club samenwerken in het Overlegplatform Bedrijven Groningen. Uit deze samenwerking is bijvoorbeeld ook het project Energiemanagement opgestart wat diverse resultaten heeft opgeleverd, met onder andere collectieve inkoop van groene stroom. Ook op het gebied van veiligheid zijn grote stappen gezet en is bijvoorbeeld het Keurmerk Veilig Ondernemen verworven voor alle bedrijventerreinen.

Hoogtepunten Terreinwinst 2010

2010 is het jaar wat met name in het teken heeft gestaan van de ontwikkelingen rond het Fonds Ondernemend Groningen. Geïnitieerd vanuit de bedrijvenverenigingen, gesteund door het brede georganiseerde bedrijfsleven en in nauwe samenwerking met de gemeente is een intensief traject doorlopen. Een traject van uitwerken van plannen, het zoeken naar de juiste vorm en inhoud en het creëren van draagvlak. Resultaat is dat er per 1 januari 2011 een ondernemersfonds in Groningen van start gaat. Discussies over de OZB-verhoging van de gemeente en de vermeende lastendruk bij ondernemers leken roet in het eten te gooien. In goed overleg en met behoud van ieders rol en verantwoordelijkheid zijn we in het najaar echter tot een oplossing gekomen. Afgesproken is de OZB niet-woningen met 2% te verhogen (en niet zoals eerder de bedoeling was met 6%). Het bedrag wat hiermee wordt opgehaald (ruim een half miljoen) wordt als subsidie overgemaakt aan de stichting. Het definitieve besluit tot de instelling van een fonds voor 3 jaar is eind november 2010 door de gemeenteraad genomen.

Naast de realisatie van het ondernemersfonds zijn andere resultaten over het afgelopen jaar:

- Website bedrijvenverenigingen: Voor alle drie de bedrijvenverenigingen is een nieuwe website ontwikkeld met financiële steun vanuit de gemeente;
- Nieuwsbrief Terreinwinst: In 2010 is de gezamenlijke nieuwsbrief 4 keer verschenen;
- Revitalisering Winschoterdiep/Eemskanaal: In 2010 is een integrale grondexploitatie voor alle revitaliseringsplannen vastgesteld door de raad met totale investeringsbedrag van c.a. 30 miljoen euro. De uitvoering van de herinrichting Gideon-zuid is in 2010 afgerond. Voor het project Duinkerkenstraat 1^e fase is eind 2010 het uitvoeringsplan in procedure gegaan en is een projectplan voor de 2^e fase opgesteld. Daarnaast is de sloop van Frans Maas in voorbereiding genomen. Verder zijn ook de plannen voor de herstructurering van het gebied Bornholmstraat-zuid verder uitgewerkt en zijn de onderhandelingen gestart met de grondeigenaren;
- Revitalisering Hoendiep: In oktober is het concept-inrichtingsplan voor het Hoendiep (gebied Protonstraat, Neutronstraat, Atoomweg) gepresenteerd (incl. het verlichtingsplan) en is gestart met het verkennen van de duurzaamheidsmogelijkheden door de bedrijvenvereniging. In dat kader worden ook bij een aantal bedrijven nu proeven gedaan met duurzame led-verlichting. Verder hebben we samen met de regio een herstructureringsprogramma opgesteld, met Hoendiep als onderdeel, als voorloper op een subsidie-aanvraag;
- Revitalisering Ulgersmaweg: Voor dit gebied is een marktanalyse opgesteld en is een aanzet gemaakt voor een verbeterplan. Parallel hieraan zijn een aantal acties uitgevoerd.
- Europapark: Voor Europapark is een Masterplan energie opgesteld en is gestart met het opstellen van een Masterplan Warmte Koude Opslag (WKO) om de beschikbare ruimte voor WKO optimaal te benutten.
- Masterplan Corpus den Hoorn-zuid: de ontwikkeling van het masterplan is in grote lijnen afgerond. Definitieve afronding wordt opgepakt na vaststelling van de nieuwe kantorenvissie. Vooruitlopend hierop is eind 2010, begin 2011 wel gestart met het verbeteren van de verkeerssituatie rond de Sweitzer- en Sylviuslaan.
- Opstellen plan Martini Trade Park: Ook voor het Martini Trade Park zijn stappen gezet richting een plan voor de upgradering, met name voor het parkeren.
- Uitvoering kleine knelpunten: In een aantal gebieden zijn bestaande knelpunten opgelost door gerichte, kleine investeringen vanuit het programma Terreinwinst.
- Beheer en onderhoud: Diverse schouwen zijn georganiseerd, met name in West en Noord-oost. Resultaat hiervan is dat gesignaleerde aandachtspunten en gebreken zijn of worden opgelost. Tegelijk moet geconstateerd worden dat de beëindiging van het Service Beheer-

team tot problemen heeft geleid, met name op het bedrijventerrein Hoendiep. Begin 2011 wordt gezocht naar een oplossing.

- Parkmanagement Westpoort: de Vereniging Parkmanagement Westpoort is verder ingericht en er wordt gewerkt aan de voorbereiding van een aantal projecten (o.a. glasvezel, cameratoezicht). Verder is een beheerovereenkomst opgesteld en zijn werkafspraken gemaakt over beheer en toezicht.
- Parkmanagement Roodehaan: Eind 2010 is gestart met de uitwerking van het parkmanagementconcept voor Roodehaan. Dit doen we in samenwerking met de Vereniging Bedrijvenpark Zuidoost (VBZO).
- Zorgloket Zuidoost: Afgelopen jaar is door de VBZO het Zorg en Inkomenloket Zuidoost (ZIZO) van start gegaan met financiële steun vanuit de gemeente. ZIZO is een samenwerking tussen Menzis en de VBZO.
- Veiligheid: afgelopen jaar is gewerkt aan de acties vanuit de KVO-B certificering die in 2009 is verkregen. Daarnaast is de voorbereiding voor een nieuw beveiligingscontract opgestart. Uiteindelijk is echter besloten om de aanbesteding met een jaar uit te stellen om de zaken beter te kunnen voorbereiden.
- Convenant Mobiliteitsmanagement: Door medewerking van de bedrijvenverenigingen en VNO-NCW Noord is samen met de landelijke taskforce en overheidspartijen in de regio Groningen-Assen een convenant mobiliteitsmanagement afgesloten. Doel hiervan is het autogebruik in het woonwerk-verkeer tijdens de spits terug te dringen.
- Voortgang Ondernemerstrefpunt: Het trefpunt heeft in 2010 behoorlijk aan de weg getimmerd. Afgelopen jaar zijn 345 bedrijfsbezoeken gebracht, waaruit circa 120 opdrachten zijn opgehaald. Daarnaast zijn nog 12 themabijeenkomsten georganiseerd voor zowel onderwijs als bedrijfsleven.

Al met al kunnen we concluderen dat er afgelopen jaar opnieuw veel is gebeurd en dat we resultaten hebben mogen bereiken. Aan de andere kant kunnen we echter ook stellen dat we nog niet klaar zijn en dat veel projecten nog lopen dan wel moeten starten. Een blijvende inzet op de kwaliteit van de werklocaties is dan ook niet meer dan logisch.

Terreinwinst 2011-2014: Samen voor een goed ondernemingsklimaat

In 2011 gaat Terreinwinst feitelijk een nieuwe periode in. Met de komst van een nieuw college en een nieuw collegeprogramma is het tijd voor een herijking. Tegelijk is met de vaststelling van de meerjarenbegroting geld gereserveerd voor de uitvoering van het economisch beleid onder de vlag van G-kracht. Daarmee is ook voor Terreinwinst de komende jaren een nieuw perspectief ontstaan. Aan de andere kant is met de realisatie van het Fonds Ondernemend Groningen een wezenlijk resultaat bereikt wat zorgt voor wijzigingen in de aanpak en werkwijze van Terreinwinst. Tot slot zijn uiteraard ook de economische ontwikkelingen en de huidige economische recessie van invloed op het nieuwe programma.

Voordat we ingaan op het programma voor 2011-2014 willen we eerst de relatie met het nieuwe collegeprogramma en het Fonds Ondernemend Groningen leggen.

Terreinwinst en het collegeprogramma

In het collegeprogramma 'Groningen progressief met energie, stad voor iedereen' heeft de gemeente aangegeven te willen werken aan een aantrekkelijke, duurzame, solidaire en betrokken stad. Op al deze vlakken kunnen en willen we met Terreinwinst een bijdrage leveren. Centraal staat uiteraard de inzet op en investeringen in moderne en duurzame vestigingsloca-

ties. Daarnaast geldt echter ook dat de grote opgave op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid voor een belangrijk deel op het niveau van bedrijven en bedrijvenverenigingen opgepakt kan worden. Verder willen we blijven zoeken naar kansen voor versterking van de relaties en de aansluiting met onderwijs en kennisinstellingen. De komst van het ondernemersfonds kan een belangrijke rol gaan spelen in het versterken van de samenwerking en betrokkenheid van ondernemers bij de stad en past in het streven naar meer solidariteit.

Terreinwinst en het Fonds Ondernemend Groningen

Per 1 januari 2011 wordt gestart met het ondernemersfonds door de ophoging van de OZB-niet woningen met 2%. In de eerste plaats betekent dit dat er een fonds van ruim een half miljoen euro gecreëerd wordt waarmee 'Ondernemend Groningen' de beschikking heeft over eigen middelen om projecten en activiteiten mee op te zetten. Met het Fonds krijgt het georganiseerde bedrijfsleven een andere rol en positie en biedt het de kans om een meer structurele rol te gaan spelen in de ontwikkeling van de stad.

In de tweede plaats biedt de instelling van het Fonds kansen om de samenwerking tussen ondernemers onderling en tussen ondernemers en de gemeente Groningen sterk te verbeteren. De komst van het Fonds kan een nieuwe dynamiek meebrengen in de samenwerking tussen ondernemers en gemeente en heeft direct effect op de werkwijze van Terreinwinst zelf. Zo zal de aandacht voor het opzetten, professionaliseren en ondersteunen van bedrijvenverenigingen verschuiven naar het samenwerken met deze partijen. Samen met hen willen we kijken welke projecten we in 2011 kunnen opzetten en financieren (uiteeraard vanuit ieders eigen rol en verantwoordelijkheid). Een deel van de middelen voor Terreinwinst willen we ook voor dergelijke projecten reserveren.

Voor het Fonds zelf is de planning om in het eerste kwartaal van 2011 de plannen verder uit te werken en een bestuur in te stellen. Ook wordt dan de overeenkomst met de gemeente gesloten. Vervolgens is het de bedoeling dat er plannen en projecten in de stad worden ontwikkeld die met het Fonds worden gefinancierd. Afgesproken is dat er met enige regelmaat overleg plaatsvindt tussen de bedrijvenverenigingen en de betrokken wethouder c.q. het college over de ontwikkelingen rond het Fonds en andere relevante ontwikkelingen op economisch gebied.

Programma Terreinwinst 2011-2014

Doelstelling van Terreinwinst is het creëren van een duurzaam ondernemingsklimaat op de werklocaties. Door in te zetten op de kwaliteit van de werklocaties en de samenwerking met het georganiseerde bedrijfsleven willen we werken aan een economisch sterke stad. De basis voor Terreinwinst is gericht op sterke, duurzame werklocaties waar het goed werken is. In dat kader blijven we inzetten op het opknappen van verouderde bedrijventerreinen (met de komende jaren meer aandacht voor de kantorenlocaties) en het realiseren van parkmanagement. Met Terreinwinst willen we blijvend aandacht houden voor de kwaliteit, de ontwikkeling, het beheer en de organisatie van de werklocaties. Naast de fysieke kant wordt daarbij ook de niet-fysieke kant steeds belangrijker. Door de forse inzet van de afgelopen jaren en als gevolg van het huidige financiële perspectief zien we de inzet en focus verschuiven van grote infrastructurele investeringen naar meer anderssoortige investeringen ter verbetering van het ondernemingsklimaat. Vanuit het programma Terreinwinst willen de komende jaren samen met de ondernemersorganisaties werken aan een versterking van dit klimaat en het zoeken van nieuwe mogelijkheden en kansen op het gebied van duurzaamheid, energie, onderwijs, kennis, arbeidsmarkt en bijvoorbeeld mobiliteit. De invoering van het Fonds Ondernemend Gronin-

gen biedt daarbij, zoals gezegd, grote mogelijkheden en vormt in de uitwerking van het programma Terreinwinst een belangrijk onderwerp.

Hieronder gaan we in op de hoofdlijnen van het programma voor de komende jaren. In de bijlage wordt het programma vertaald naar concrete actiepunten voor 2011.

Samenwerking en communicatie

Samenwerking blijft een centraal thema van het programma Terreinwinst. Met de komst van het ondernemersfonds willen we ons nog meer richten op het versterken van de samenwerking tussen gemeente en ondernemers en het vergroten van de ondernemersparticipatie en betrokkenheid bij de economische ontwikkeling van de stad Groningen. Komende periode willen we dat op de volgende wijze vorm geven.

1. Samenwerking gemeente-bedrijfsleven: De samenwerking tussen de gemeente en het georganiseerde bedrijfsleven willen we de komende periode verder intensiveren. Bij het opstellen van de plannen voor het ondernemersfonds is de intentie uitgesproken (en vastgelegd) om deze samenwerking ook op bestuurlijk vlak te verbeteren en te versterken. Gemeente en bedrijfsleven samen kunnen een krachtige rol spelen in de verdere versterking van het ondernemingsklimaat in de stad. Eerste lijn hierbij is het overleg tussen de wethouder EZ en de bedrijvenvereniging wat we in 2011 gaan intensiveren. Daarnaast willen we kijken hoe we de samenwerking met het college breed vorm kunnen geven en hoe we de raad(scommissie) kunnen informeren en betrekken. Een ander aandachtspunt in de samenwerking is nog hoe we de uitvoerings- c.q. realisatiekracht van projecten binnen Terreinwinst verder kunnen vergroten.
2. Professionaliseren bedrijvenverenigingen: De bedrijvenverenigingen hebben de afgelopen jaren forse stappen gezet op dit vlak. De komst van het ondernemersfonds biedt hen aan de ene kant de gewenste structurele, financiële basis. Aan de andere kant kan men hiermee ook verder op de ingeslagen weg en zich ontwikkelen tot professionele bedrijventerreinorganisaties gericht op belangenbehartiging van de ondernemers, samenwerking en duurzaam kwaliteitsbehoud van de werklocaties.
3. Communicatie: Versterken van de communicatie en informatie van gemeente richting ondernemers en tussen ondernemers onderling. In 2011 zal de nieuwsbrief Terreinwinst worden geëvalueerd en wordt gekeken of en hoe dit voortgezet zal worden. Daarnaast gaan we kijken hoe we de nieuwe gemeentelijke website nog beter kunnen inzetten voor een goede communicatie richting de ondernemers in de stad. Bij projecten blijven we oog houden voor een actieve communicatie.
4. Organisatie: De huidige organisatiestructuur zal worden voortgezet waarbij de samenwerking tussen Economische Zaken, de Milieudienst, Stadsbeheer en OCSW behouden blijft en waarbij de samenwerking met andere afdelingen of diensten gezocht wordt. Vanuit deze samenwerking willen we zoeken naar nieuwe kansen op de diverse, benoemde thema's. Daarbij is met name ook de samenwerking met het georganiseerde bedrijfsleven van belang en de projecten en activiteiten die daar uit tot stand komen. Terreinwinst heeft in die zin een soort van brugfunctie tussen ondernemers en gemeente.

Fysieke kwaliteitsverbetering en beheer

Op het gebied van de fysieke kwaliteit van de werklocaties draait het de komende jaren om de volgende thema's:

5. Afronding revitaliseringsprojecten: De grootschalige aanpak van het Winschoterdiep-Eemskanaal zal in de periode tot 2013 worden afgerond. We starten in 2011 met de revitalisering van de Duinkerkenstraat, met herstructurering van de Bornholmstraat-Zuid (nieuwe weg langs het Winschoterdiep) en leggen de verbindingsweg aan tussen de Duinkerkenstraat en het Europapark. Ook gaan we aan de slag met de Ulgersmaweg (afronden en uitvoeren verbeteringsplan). Daarnaast nemen we de uitvoering van fase 2 van de revitalisering Hoendiep ter hand waarvoor we reeds beschikbare revitaliseringsmiddelen van het Rijk en van de provincie willen verwerven in 2011. De uitvoering heeft met name betrekking op het gebied Protonstraat, Neutronstraat en Atoomweg. Daarnaast wordt de revitalisering gecombineerd met de realisatie van duurzame verlichting op het Hoendiep. Voor andere potentiële bedrijventerreinen als De Hoogte, Hoogkerk Oost, Peizerweg, Vierverlaten Hoogkerk is vooralsnog geen zicht op financiering. Wel zijn we nog steeds voornemens om plannen te ontwikkelen voor het gebied Groningen-West in aansluiting op Westpoort en de toekomstige ontwikkeling van de Suikerunie-locatie. Waar nodig en mogelijk zal te zijner tijd gekeken worden naar de verdere mogelijkheden. Idealiter is ook hier een investering nodig met als doel de verdergaande veroudering te voorkomen en/of met het oog op ontwikkelingen in de omgeving.
6. Revitalisering kantorenlocaties: Voor Corpus den Hoorn Zuid zal het masterplan worden afgerond en vastgesteld. Samen met de gevestigde bedrijven en eigenaren zal vervolgens een aanpak moeten worden opgesteld waarbij verdere financiering nog een opgave is. Voor het Martini Trade Park zal verder gekeken worden naar de mogelijkheden voor kwaliteitsverbetering waarbij de revitalisering van het parkeergebied hoge prioriteit en aandacht heeft van de gevestigde bedrijven. In aansluiting daarop zou de gemeente in het openbaar gebied een investering moeten doen om de gewenste upgrading te realiseren.
7. Structurele aandacht voor beheer in combinatie met de inzet van 'korte klappen': Komende periode willen we hier de slag maken van 'ad hoc' naar structureel. Met afnemende middelen voor revitalisering en fysieke ingrepen is het zaak om de kwaliteit van de werklocaties zoveel mogelijk te borgen. Wel is het in dat kader goed om op te merken dat ook de middelen voor beheer en onderhoud binnen de gemeente behoorlijk onder druk staan. Los hiervan willen we komende periode werken aan goede en meer structurele afspraken, samenwerking en communicatie omtrent beheer. Zo zetten we in op een structureel overleg tussen de stadsdeelbeheerders en de bedrijvenverenigingen en stimuleren we de organisatie van schouwen op de terreinen. Voor dit laatste willen we ook kijken of we de BORG-schouwen, zoals we die ook in de woonwijken hanteren, kunnen gaan gebruiken. In het verlengde daarvan willen we, waar mogelijk en met beperkt budget, blijven inzetten op het wegnemen van kleine knelpunten door kleinschalige, fysieke ingrepen op de bedrijventerreinen. Verder stimuleren en ondersteunen we (nieuwe) samenwerking tussen private en publieke partijen. Zo wordt op het Hoendiep gewerkt aan hernieuwde afspraken tussen de bedrijvenvereniging, de McDonalds en de gemeente over het zwerfvuil op het terrein (zowel openbaar als particulier terrein) in combinatie met een soort huismeesterschapsfunctie. Ook de Vereniging Bedrijvenpark Noordoost is aan het nadenken over een soortgelijk project om de verrommeling in hun gebied tegen te gaan.

Parkmanagement

Met parkmanagement beogen we een goed beheer en organisatie van de werklocaties met als doel kwaliteits- en waardebehoud. Komende periode willen we hier de volgende stappen in nemen:

8. Nieuwe bedrijventerreinen: Afspraak is dat we voor de nieuwe bedrijventerreinen een vorm van parkmanagement invoeren met als doel het vasthouden van gerealiseerde kwaliteit en een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het functioneren van bedrijventerreinen. De invoering van parkmanagement op Westpoort is gerealiseerd en wordt komende periode verder vorm en inhoud gegeven. Voor Roodehaan gaan we in 2011 het concept van Westpoort uitwerken en in grote lijnen kopiëren. Dit doen we in samenwerking met de Vereniging Bedrijvenpark Zuidoost. Enerzijds omdat Roodehaan daar in feite een onderdeel van vormt. Aan de andere kant om te kijken in hoeverre onderdelen van het parkmanagement wellicht ook voor Zuidoost als geheel in te voeren zijn. Verder willen we onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om ook voor het Europapark (of delen daarvan) een vorm van parkmanagement op te zetten in het verlengde van de gemaakte analyse rond het Helperpark. Ook de zoektocht naar een nieuwe visie en ontwikkelmodel, in combinatie met een professioneel management, voor Zernike passen goed in dit streven.
9. Bestaande bedrijventerreinen: Naast de aandacht voor de invoering van parkmanagement op de nieuwe terreinen willen we komende periode ook actief zoeken naar mogelijkheden voor de uitrol op de bestaande terreinen. De invoering van het ondernemersfonds en de sterkere rol van de bedrijvenverenigingen vormen daarbij een uitstekend vertrekpunt. Samen met hen willen we de mogelijkheden verdere onderzoeken en uitwerken. Belangrijk daarbij is de verdere professionalisering bij de bedrijvenverenigingen en het uitwerken en vastleggen van zaken op het gebied van beheer en organisatie van de bedrijventerreinen.

Thema's

Hieronder schetsen we een aantal thema's waar we vanuit Terreinwinst op willen inzetten. Insteek daarbij is met name de relatie met de werklocaties en de samenwerking met het georganiseerde bedrijfsleven. Dit laatste zal vanuit het Fonds Ondernemend Groningen een nieuwe dynamiek en ontwikkeling met zich meekrijgen. Zo zal in de toekomst meer en meer gekeken worden naar mogelijkheden om samen projecten op te zetten en te financieren. Een deel van het budget voor Terreinwinst willen we hier ook voor gaan gebruiken. Op veel van onderstaande thema's zitten raakvlakken met andere onderdelen van het gemeentelijk beleid. De rol van Terreinwinst zien we met name weggelegd als brugfunctie en aanjager tussen het georganiseerde bedrijfsleven en de gemeente (of andere partijen).

10. Veiligheid: Doel is en blijft het verbeteren van de veiligheid op de werklocaties. In 2011 wordt de samenwerking binnen de stichting BBOG (Bedrijfsbeveiliging Omgeving Groningen) geëvalueerd waarbij gekeken wordt of het niet logischer is om deze samenwerking verder vorm te geven als onderdeel van het overlegplatform van de bedrijvenverenigingen (OBG). In 2011 vindt de hercertificering van Het Keurmerk Veilig Ondernemen plaats. Dat willen we ook aangrijpen om de veiligheid op en rond de werkterreinen verder te verbeteren. Daarbij wordt ook gekeken naar meer moderne wijze van beveiliging middels camerabeveiliging. De plannen voor Westpoort zijn in dat kader al in een ver gevorderd stadium en zullen in 2011 ter besluitvorming worden voorged. Verder vindt in 2011 de voorbereiding en aanbesteding plaats van een nieuw beveiligingscontract.

11. Duurzaamheid: Met de hernieuwde inzet van de gemeente middels het nieuwe Masterplan Energieneutraal willen we ook vanuit Terreinwinst kijken naar mogelijkheden om hier op de bedrijventerreinen aan bij te dragen. De inzet op energiebesparing bij het MKB, als vervolg op het succesvolle project Energiemanagement dat i.s.m de bedrijvenverenigingen is uitgevoerd., biedt daarbij kansen. De bedrijvenverenigingen zijn actief bezig met plannen op dit gebied en we zullen hun waar mogelijk daarin ondersteunen. Verder willen we komende tijd kijken wat nu concreet de mogelijkheden zijn op dit gebied voor Westpoort als nieuw bedrijvenpark en gaan we de mogelijkheden van de duurzaamheidsscan/ energiescan evalueren en verbeteren. Het Masterplan Energie voor Europapark wordt nader uitgewerkt. Meer specifiek wordt er een Masterplan Warmte Koude Opslag (WKO) opgesteld, om de beschikbare ruimte voor WKO zo optimaal mogelijk te benutten. Zowel de nieuwbouw van SOZawe als van het Alfa College krijgen een WKO. Het nieuwe gebouw van SOZawe wordt zelfs CO2-neutraal. Op Hoendiep zal het verlichtingsplan worden uitgevoerd, waarbij de openbare verlichting wordt vervangen door (dimbare) led-verlichting. Tegelijk worden ondernemers gestimuleerd ook te kijken naar hun buitenpandverlichting en reclameverlichting. Bij gebleken succes kan dit ook op andere bedrijventerreinen worden toegepast. Met de RUG (opleiding Bedrijfskunde) wordt samengewerkt aan een onderzoek naar verduurzaming van bestaande bedrijventerreinen. In het verlengde daarvan willen we kijken of we samen met de verenigingen een ambitieniveau per gebied kunnen opstellen en willen we zoeken naar nieuwe projecten en activiteiten.
12. Onderwijs en kennis: Via Terreinwinst en de platforms die hiermee geboden worden wordt gezocht naar nieuwe mogelijkheden in de aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven, maar ook tussen de kennisinstellingen en het georganiseerde bedrijfsleven. Vanuit de gedachtegoed rond het Fonds Ondernemend Groningen wordt hier de komende tijd veel van verwacht. Zo wordt o.a. ook samen met betrokken partijen gekeken naar de verdere ontwikkeling en mogelijke verzelfstandiging van het Ondernemerstrefpunt en een grotere rol voor de bedrijvenverenigingen daarin. Ideeën waar we verder mee bezig zijn betreffen een technasiumopdracht voor Zernike en het zoeken naar mogelijkheden voor (structurele) stageplaatsen ten bate van parkmanagementorganisaties (bijv. Westpoort).
13. Mobiliteit: Verwachting is dat de komende jaren veel zal gebeuren rond mobiliteit en mobiliteitsmanagement. Vanuit het Convenant Mobiliteitsmanagement Regio Groningen-Assen worden komende tijd diverse projecten opgezet om het autogebruik zoveel mogelijk terug te dringen. Samen met de Regio Groningen-Assen en bedrijvenverenigingen willen we komende tijd kijken naar de mogelijkheden om dit op het niveau van de bedrijventerreinen/werklocaties op te pakken en te implementeren. Ideeën daarbij zijn bijvoorbeeld de inzet van MKB-vouchers om op het niveau van een bedrijventerrein of kantorenlocatie een mobiliteitsscan te maken. Op Corpus den Hoorn wil men kijken naar mogelijkheden voor het opzetten van vervoersmanagement. Daarnaast blijven we vanuit Terreinwinst meedenken en adviseren in de diverse grootschalige verkeersprojecten die op stapel staan, met name ook in de vertaling naar een goede ondernemersparticipatie.

Financiële onderbouwing

In de afgelopen jaren heeft Terreinwinst gebruik kunnen maken van aanzienlijke financiële middelen, zowel vanuit de gemeente zelf als diverse subsidies vanuit de provincie, Den Haag en Brussel. Met die middelen hebben we prachtige dingen kunnen doen en veel bereikt. Ook wordt er momenteel nog veel geld gestoken in de revitalisering van bedrijventerreinen, met name op en rond het Winschoterdiep. Voor de nieuwe periode 2011-2014 is het beeld anders en is gezien de economische recessie en de financiële situatie van de gemeente (maar ook an-

dere overheden) minder geld te verwachten voor grote uitvoeringsprojecten. Wel zijn recent, met het vaststellen van de meerjarenbegroting, middelen vrijgemaakt voor de uitvoering van G-kracht, het economisch beleid van de stad. Daarmee is ook opnieuw geld beschikbaar voor de uitvoering van Terreinwinst. Het gaat daarbij om een budget van rond de 300.000 euro waarmee we de hiervoor geformuleerde plannen ook daadwerkelijk kunnen uitvoeren.

Daarnaast zien we nog wel steeds een aantal uitdagingen als het gaat om fysieke (en daarmee dure) ingrepen op de werklocaties. Voor de komende jaren gaat daarbij de aandacht met name uit naar de bestaande kantorenlocaties Corpus den Hoorn en Martini Trade Park. In het recent vastgestelde kantorenbeleid is de revitalisering van deze locaties ook één van de benoemde speerpunten. Hiervoor is echter nog geen budget beschikbaar. Komend jaar willen we komen tot een afronding van de plannen en, waar mogelijk, met beperkte middelen een eerste aanzet voor kwaliteitsverbetering. We verwachten echter dat in de periode 2012-2014 nog een behoorlijk investeringsbedrag nodig zal zijn om deze locaties voor de toekomst op het gewenste kwaliteitsniveau te brengen. Daarbij kan gesteld worden dat het initiatief voor een belangrijk deel bij de markt ligt, maar uiteraard zal ook de overheid haar rol daarin moeten oppakken.

Met het beschikbare budget voor Terreinwinst denken we voor de komende jaren opnieuw voldoende mogelijkheden te hebben om in te kunnen zetten op het versterken van de werklocaties en het ondernemingsklimaat in de stad. Samenwerking met de ondernemersverenigingen en de stichting Fonds Ondernemend Groningen biedt daarbij diverse mogelijkheden. Daarnaast zien we op het gebied van duurzaamheidsprojecten en de inzet op het gebied van energie en energiebesparing een directe relatie met het nieuwe duurzaamheidsprogramma, waar ook projecten uit (mede)gefinancierd kunnen worden. Dit geldt ook voor de samenwerking met de Regio Groningen-Assen en de Provincie Groningen.

ACTIEPLAN TERREINWINST 2011 DOELSTELLINGEN EN ACTIVITEITEN

Samenwerking en communicatie

Ambitie: Het versterken van de samenwerking tussen gemeente en ondernemers en het vergroten van de ondernemersparticipatie

Doelstelling		Activiteiten		Verantwoordelijk		Toelichting		Planning	
1. Het versterken van de samenwerking tussen gemeente en ondernemers	1.	Het intensiveren van het overleg en de samenwerking tussen de wethouder EZ en de bedrijvenvereniging	RO/EZ		De wethouder schuift 4x aan bij het Overlegplatform Bedrijvenparken Groningen		Heel 2011		
	2.	Het organiseren van overleg en bezoek door college en raadscommissie aan de bedrijvenvereniging/terreinen	RO/EZ/ bedrijvenverenigingen						
2. Het professionaliseren v.d. bedrijvenverenigingen	1.	Het formaliseren van de status van het Overleg Bedrijvenparken Groningen (OBG)	OBG		Onderzoek van beste vorm tussen clusterverenigingen		Heel 2011		
	2.	Uitwerking van het Fonds Ondernemend Groningen	Stichting Fonds Ondernemend Groningen ondersteund door RO/EZ		In 2011 wordt het Fonds operationeel; ondertekening subsidie-overeenkomst, instellen bestuur en adviesraad, uitvoeren werkplan		Heel 2011		
3. Het verbeteren van de communicatie rond het programma Terreinwinst	1.	De productie en uitgave van de nieuwsbrief Terreinwinst voor alle ondernemers op de bedrijventerreinen	Bedrijvenverenigingen ism RO/EZ				4 uitgaven in 2011		
	2.	Evalueren van de nieuwsbrief Terreinwinst en de daarbij behorende samenwerking	Bedrijvenverenigingen/RO/EZ				Medio 2011		
4. Organisatie Terreinwinst	1.	Voortzetten huidige organisatiestructuur en samenwerking tussen EZ, Stadsbeheer, Milieudienst en OCSW	RO/EZ				Heel 2011		

Fysiek kwaliteitsverbetering & beheer

Ambitie: De fysieke kwaliteit van bestaande bedrijventerreinen verder verbeteren en het beheer meer richten op een duurzaam behoud van de kwaliteit

Doelstelling		Activiteiten	Verantwoordelijk	Toelichting	Planning
5. Afronden Revitaliseringsprojecten	1.	Het uitvoeren van het revitaliseringsprogramma Wijnsholderiep/Eemskanaal	RO/EZ	Revitalisering Duinkerkenstraat e.o. start voorjaar 2011 (1 ^o fase). Herverkaveling Bornholmstraat-zuid start najaar 2011	Heel 2011
	2.	Vervolg revitalisering Uigersmaweg	RO/EZ ism. bedrijvenvereniging	Afronden en uitvoeren verbeteringsplan	Medio 2011
	3.	Revitalisering Hoendiep 2 ^o fase	RO/EZ	Uitvoering revitalisering gebied Atoomweg, Protonstraat, Neutronstraat i.c.m. project duurzame verlichting	Voorjaar 2011
	4.	Onderzoek bedrijventerreinen Groningen-West	RO/EZ	Onderzoek naar de mogelijkheden voor kwaliteitsverbetering in aansluiting op de plannen voor Westpoort en de ontwikkeling van het Sulkeruheterrein	2 ^o helft 2011
6. Revitalisering kantorenlocaties	1.	Masterplan Corpus den Hoorn-zuid	RO/EZ ism. bedrijvenvereniging	Afronden en vaststellen Masterplan, aanzet maken tot revitalisering en onderzoek naar financieringsmogelijkheden	1 ^o helft 2011
	2.	Upgrading MTP (uitstraling park/paarseprobleem)	Ondernemers ism. RO/EZ	Samen met vastgoedeigenaren en gebruikers werken aan definitief plan	1 ^o helft 2011
7. Structurele aandacht voor beheer in combinatie met 'korte klappen'	1.	Organiseren van schouwen op bedrijventerreinen	Bedrijvenverenigingen/RO/EZ	Minimaal 6 schouwen in 2011	Heel 2011
	2.	Onderzoeken van mogelijkheden tot gebruik van BORG-schouw	RO/EZ in overleg met de bedrijvenverenigingen		Medio 2011
	3.	Organiseren van structureel overleg tussen stadsdeelbeheerders en bedrijvenvereniging	RO/EZ ism. bedrijvenverenigingen	Voor alle drie de clusters starten met een overleg in 2011	3 overleggen in 2010
	4.	Duidelijke communicatie en transparantie over beheer op de werklocaties	RO/EZ	Opzetten van duidelijke communicatie over beheer, beheerniveaus en organisatie rond beheer (o.a. via overleg en bijv. de nieuwsbrief Terreinwinst)	1 ^o helft 2011
	5.	Het stimuleren/organiseren van samenwerking tussen privaat en publiek beheer	Bedrijvenverenigingen ism. RO/EZ en MD	Werken aan nieuwe samenwerking op het Hoendiep en mogelijke verdeling naar andere gebieden	
	6.	Het uitvoeren van kleinschalige ingrepen op de bedrijventerreinen	RO/EZ		Heel 2011

Parkmanagement

Ambitie: Een goed beheer en organisatie van de werklocaties en collectieve inzet op onder andere veiligheid, duurzaamheid, onderwijs en mobiliteit

Doelstelling		Verantwoordelijk		Toelichting		Planning
8. Het invoeren van parkmanagement op nieuwe bedrijventerreinen	1. Invulling geven aan parkmanagement op Westpoort, realiseren van glasvezel en camerabeveiliging, invoering beheerovereenkomst.	Vereniging Parkmanagement Westpoort ism gemeente.				2011
	2. Opstarten parkmanagement op Roodehaan	RO/EZ iom VBZO		Plan van aanpak implementeren		Medio 2011
	3. Onderzoek naar mogelijke invoering van een vorm van parkmanagement voor het Europapark	RO/EZ		In het verlengde van de gebiedsanalyse Helperpark/Europapark wordt gekeken naar de mogelijkheden voor parkmanagement		
	4. Visievorming Zernike	RO/EZ ism Akkoordpartners		Onder de vlag van het Akkoord van Groningen wordt gewerkt aan een nieuwe visie en ontwikkelmodel met een professioneel management als belangrijke onderlegger		
9. Het stimuleren van parkmanagement op bestaande terreinen	1. Samen met de bedrijvenverenigingen zoeken naar nieuwe projecten en activiteiten	Bedrijvenverenigingen ism RO/EZ		Met de start van het Fonds ontstaan mogelijkheden voor nieuwe projecten		1 ^o helft 2011
	1. Samenwerking binnen BBOG verder vorm geven in de structuur van de bedrijvenverenigingen	BBOG/OBG		Zelfstandige stichting BBOG moet meer onderdeel worden van nieuwe structuur bedrijvenverenigingen		Voorjaar 2011
10. Het vergroten van de betrokkenheid van ondernemers bij veiligheid	2. Overleg bedrijven met politie en G4S.	RO/EZ ism politie + beveiliging				2011 1x 2 mnd
	3. Hcertificering KVO	BBOG ism MKB				1 ^o helft 2011
	4. Invoering cameratoezicht op Westpoort en onderzoek naar mogelijkheden op andere terreinen.	Vereniging Parkmanagement Westpoort ism BBOG en RO/EZ		Besluitvorming invoering camerabeveiliging wordt voorbereid		Voorjaar 2011
	1. Vervolg Energiemanagement	Bedrijvenverenigingen ism gemeente		Inzet op energiebesparing door verdere uitrol van het project van de bedrijvenverenigingen		1 ^o helft 2011
11. Duurzaamheid	2. Duurzaam Hoendiep	RO/EZ i.s.m MD en bedrijvenvereniging		<ul style="list-style-type: none"> - realisatie energiezuinige verlichting openbare ruimte - stimuleren ondernemers voor vervanging van hun verlichting voor een energiezuiniger variant - bedrijventerreinen - advisering duurzaamheid aan individuele ondernemers 		Heel 2011

	2. Duurzaam Europapark	ROEZ i.s.m MD	Verdere uitwerking Masterplan Energie en opstellen Masterplan Warmte Koude Opslag (WKO)	
	3. Duurzaam Westpoort	ROEZ i.s.m MD	- verder met uitvoering plan van aanpak duurzaamheid bij aanleg en inrichting van het terrein - aanbod en uitvoeren van duurzaamheidsscans bij nieuwvestigings - verdere uitwerking WKO in kader van Masterplan Energieneutraal	1 ^o helft 2011
	4. Onderzoek naar verduurzaming bestaande terreinen	RUG, gemeente en bedrijvenverenigingen	deelneme aan onderzoek RUG naar verduurzaming op bestaande bedrijventerreinen	Heel 2011
	5. Energiebesparing MKB	MD en bedrijvenverenigingen	inzet in het kader van de uitwerking van het Masterplan Energieneutraal	1 ^o helft 2011
12. Onderwijs en kennis	1. Technasiumopdracht Zernike 2. Stageplaatsen t.b.v. parkmanagementorganisatie(s)	Preadiusscollege en RO/EZ RO/EZ ism bedrijvenvereniging	Onderzoek naar mogelijke inzet van stageplaatsen voor de ondersteuning van verenigingen/parkmanagementorganisatie	
13. Mobiliteitsmanagement	1. Uitvoering convenant mobiliteitsmanagement	Bedrijvenverenigingen ism RO/EZ	Mee denken en meewerken op dit vlak voor zover het projecten betreft op/rond de werklocaties in Groningen Onderzoek naar mogelijkheden van vervoersmanagement op Campus	